

Omavalmentajan viran perustaminen

Elinvltk 28.05.2024 § 95
106/01.01.00.00/2024

Valmistelija Hallintojohtaja Ari Niskanen, 0400855924, ari.niskanen@vaala.fi

Peruste Eduskunta hyväksyi 1.3.2023 lakiesityksen TE-palvelujen uudistuksesta, jossa julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen järjestämisvastuu siirtyy valtiolta kunnille 1.1.2025. Kunnat vastaavat muutoksen jälkeen pääosasta TE-palveluja, joita tarjotaan työnhakijoille, yrityksille ja muille työnantajille. Palvelut tukevat kuntien elinvoimapalveluita. Uudistus muodostaa kunnille uuden valtiosuustehtävän ja muutoksessa kuntien rahoitusvastuu työttömyysturvasta kasvaa. Lisäksi uudistuksen tavoitteina on tuoda palvelut lähelle asiakkaita, rakentaa paikallisten työmarkkinoiden tarpeisiin sopivia palveluja ja vahvistaa kuntien elinvoimaa ja kilpailukykyä.

Vaalan kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 28.9.2023 TE-24 uudistukseen liittyvästä työllisyysalueesta. Vaalan kunta liittyy Oulun seudun työllisyysalueeseen, ja muutos TE-palveluissa alkaa 1.1.2025, jolloin TE-palveluiden tarjoaminen siirtyy kuntien vastuulle. Oulun seudun työllisyysalueen valmistelussa on mukana yksitoista kuntaa. Vaalan lisäksi mukana ovat Hailuoto, Ii, Kempele, Liminka, Lumijoki, Oulu, Muhos, Pudasjärvi, Tyrnävä ja Utajärvi. Työllisyysalueen vastuukuntana toimii Oulu. Oulun kaupunginhallitus hyväksyi 16.10.2023 työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen ja järjestämissuunnitelman.

TE2024 uudistuksen alkaessa Vaalan kunta järjestää TE-palveluita lähipalveluina. Kuntalainen saa tarvittaessa asiantuntijapalveluita myös sähköisesti ja etänä työllisyysalueen järjestämänä.

Vuodelle 2025 kunnan maksut Kelalle työttömyyden kustannuksista nousevat vuodesta 2023 arviolta noin 180 000 €. Vuodelle 2025 Kelalle maksettavien korvausten määräksi on arvioitu noin 250 000 euroa. Jotta Kelalle maksettavat osuudet pysyvät suunnitellulla tasolla, vaatii se voimakkaita työllisyystoimia ja -panostuksia. Mikäli kunta ei panosta työllisyyden hoitoon, tulevat Kelalle maksettavien osuuksien kustannukset nousemaan merkittävästi tämän hetken arviosta.

Vaalan kunnassa ei ole työvoimaviranomaisen tehtäviä hoitavaa henkilöstöä. Jotta lähipalveluja voidaan toteuttaa, on oltava tehtävien hoitoon henkilöstöä. Valtion Te-henkilöstö tulee siirtymään Oulun kaupungille, josta osa siirtyvästä henkilöstöstä siirtyy yhteistoimintaneuvottelujen kautta kuntien viranhaltijoiksi. Toinen vaihtoehto voi olla, että Te-henkilöstö siirtyy valtiolta suoraan kuntiin. Vaalan kunta on ilmoittanut haluavansa te-siirrossa yhden omavalmentajan. Tehtävä vaatii julkisen vallan käytön vuoksi viran. Vaalassa ei ole ollut työvoimaviranomaisen tehtäviä hoitavaa henkilöstöä, joten tähän tulee perustaa virka. Hallintosäännön 29 § mukaan valtuusto päättää viran perustamisesta.

Omavalmentajan keskeisinä tehtävinä ovat asiakkaan osaamispolkujen rakentaminen, työmarkkinoille kohtauttaminen, työhön kuntouttaminen ja työllistymiseen tarvittavien voimavarojen kehittäminen. Omavalmentajalla on vastuu asiakkaan palvelukokonaisuudesta. Lakisääteisen lähipalvelun hoitaminen on osa omavalmentajan tehtävää. Omavalmentaja toimii myös

sijaisena mahdolliselle vastaavalle omavalmentajalle sekä työllisyyskoordinaattorille.

Vaalassa on viimeisen tilaston mukaan noin 240 te-palvelujen asiakasta. Oulu on linjannut, että yksi omavalmentaja voi hoitaa 140 asiakasta. Vaalassa on työllisyysalueen keskiarvoa enemmän vaikeasti työllistyviä työttömiä. Tämän vuoksi Vaalassa tulee suhtautua kriittisesti 140 asiakkaan hoitoon suhteessa yksi työntekijä.

Omavalmentajan vuosittainen henkilöstökulu riippuu työntekijän kokemuksesta. Arviolta vuosittainen kulu on palkan sivukuluineen noin 50 000 euroa.

Esittelijä	Hallintojohtaja Niskanen Ari
Päätösesitys	Elinvoimalautakunta esittää hallitukselle ja edelleen valtuustolle omavalmentajan viran perustamista.
Päätös	Keskustelun kuluessa Aino Leinonen teki vastaesityksen: Esitän, että pykälä laitetaan uudelleen valmisteluun ja selvitetään uudelleen TE- uudistusten vaikutukset Vaalan työllisyyspalveluihin. Vastaesitystä ei kannatettu, joten pohjaesitys tuli päätökseksi. Aino Leinonen jätti asiasta eriävän mielipiteen, joka on pöytäkirjan liitteenä. Pykälän käsittelyn aikana verkkoyhteyden kanssa oli ongelmia, asian käsittelyä jatkettiin yhteyden palaututtua. Hyväksyttiin